

821.135.1

scriitori
români
contemporani

ADRIANA
JDERU
SPAȚII MICI
PROZĂ SCURTĂ

 HUMANITAS
BUCUREȘTI

Redactor: Andreea Răsuceanu
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Alina Dincă
DTP: Iuliana Constantinescu, Veronica Dinu

Tipărit la Tipo Lidana – Suceava

© HUMANITAS, 2023

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Jderu, Adriana
Spații mici / Adriana Jderu. –
București: Humanitas, 2023
ISBN 978-973-50-8030-3
821.135.1

EDITURA HUMANITAS
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0723 684 194

1 Aprilie

Toți arată perfect. Fetița stă cuminte pe un scaun înalt, într-o lumină artificială puternică și întoarce pe toate părțile o păpușă care seamănă cu ea, cu o curiozitate specifică oricărui copil de șapte ani. Sandra, o mamă tânără, ciufulește părul fetei mișcându-și degetele ca picioarele unei tarantule grăbite, iar micuța râde cu poftă când mâinile coboară spre coastele ei pentru o repriză scurtă de gâdilat. Alex, tatăl fetei, se amuză privindu-le și se așază pe vine în fața lor cu echilibrul unui corp tonifiat, îndreptând spre ele un iPhone.

— Zâmbește, Zara! Uită-te aici la tati și zâmbește! spune el și fata se conformează indicațiilor.

E ceva sublim în ochii Zarei de un albastru pur, în șuvițele ei blonde și calme, obrajii rotunzi și dinții de lapte, ceva care ar face pe oricine să se uite la ea ca hipnotizat.

— Bravo! Acum avem poza de dinainte, spune mama și împarte șuvițele fetei în două părți egale.

— Mami, nu îmi faci ca ieri? spune ea și își leagăna picioarele în aer.

— Nu, Zara, azi îl împletim.

— Dar mie îmi place ca ieri. Palmier!

— Părul strâns în creștet îți trage toată fața și oricum ai urechiușele prea mari. Și toată lumea e înnebunită după codițele tale, zâmbește mama cu o dantură ca de reclamă la pastă de dinți. Nu te mai mișca, te rog.

— Bine.

Mama îi împlătește părul cu o dexteritate exersată într-un stil numit „coadă de pește“, în vreme ce Zara, care a abandonat deja păpușa blondă, se concentrează asupra unei bucăți de *slime* roz. Camera unde familia își petrece timpul are tavanul înalt ca într-un templu în combinații de alb și pastel, mobilă și decorațiuni alese atent și plasate astfel încât, din orice unghi ai privi, ansamblul arată ca într-o revistă. Pereții sunt vopsiți în roz pudrat. Mai multe corpuri de iluminat minimaliste atârnă la înălțimi diferite deasupra unei mese lucioase. O pătură din blană artificială completează fără efort canapeaua din catifea. E un fel de rai cum-părat de-a gata de la Ikea.

— Gata, pui, uite ce frumos arată! spune mama și îi face cu ochiul bărbatului.

Tatăl se ridică de la laptopul unde editează un videoclip cu Zara în prim-plan și repetă acțiunea de mai devreme spunându-i fetei să zâmbească.

— Super! se bucură mama. Acum avem și poză de după!

Alex deschide aplicația de Instagram și publică cele două fotografii cu fata lui pe un profil cu numele *Zara&Sandra Forever*. Scoate din sertarul unui dulap o cameră de filmat pe care o montează pe masă și o îndreaptă spre canapeaua unde Zara a luat poziția de Buddha. Tatăl se uită complice spre Sandra și pornește aparatul să înregistreze, după care se așază la loc în fața laptopului.

— Zara, trebuie să-ți spun ceva. Te uiți la mine? spune femeia și îi atrage atenția fetei luând bucata de *slime* din mâinile ei. Am o veste puțin tristă legată de Pico. Și vreau să te porți ca o fetiță mare, da?

Fata se încruntă ținând între degete vârful unei codițe împletite.

— M-au sunat de dimineață de la magazinul de animale de unde l-am luat pe Pico de ziua ta, continuă mama. Din păcate a fost o greșeală și trebuie să îl ducem înapoi. Nu trebuia să fie la vânzare. El are deja un stăpân și de asta trebuie să-l ducem înapoi. Ce părere ai despre asta?

Zara se uită când la mama ei, când la tată, cu o privire confuză. Colțurile gurii îi coboară și începe să plângă mai întâi tăcut, apoi printre țipete direcționate către mama ei.

— Dar e cățelul meu!

— A fost o greșeală. Ce putem să facem acum? Trebuie să îl dăm înapoi.

Zara se ridică în picioare pe canapea și câștigă câțiva centimetri înălțime deasupra mamei, apoi țipă din nou cu lacrimi pe obraji.

— Nu vreau!!

Mama se uită la cameră, apoi la Alex și, ca la un semnal, cei doi părinți strigă veseli împreună „Păcăleală de 1 Aprilie!“, zâmbind spre fata lor.

— Puiule, gata, nu mai plânge. A fost o glumă, spune femeia și o ia în brațe pe fetiță cu grijă să nu îi acopere fața. E Ziua Păcălelii azi, ai uitat?

Sandra se uită din nou spre aparatul de filmat.

— Deci Pico e cățelul meu?

— Da, mami, a fost o glumă. Pico e al tău. Nu ți-l ia nimeni. Hai, nu mai plânge, prințesa mea! Îmi pare rău.

Ca la comandă, în cameră își face apariția un *bichon* alb purtând o zgardă bleu cu paiete, o fință aleasă parcă să se asorteze cu restul lucrurilor din casă. Zara se oprește brusc din plâns, se dă jos de pe canapea și îl ia în brațe pe Pico.

Alex oprește înregistrarea și scoate din aparat cardul de memorie pe care îl introduce în laptop. Se întoarce la programul de editare, adaugă filmarea cu Zara după un videoclip introductiv deja pregătit. Potrivește o melodie cu clopoței și chitară acustică pe durata întregului film, apoi apasă pe opțiunea *Export*. Își mută atenția înapoi asupra ecranului de iPhone și o cheamă lângă el pe Sandra, care încă își consolează fetița. Îi ține obrajii între palmele ei și o pupă pe vârful nasului.

— Uite, încă o ofertă. Ce zici? Întreabă el.

Sandra o lasă pe fetiță și se așază în brațele lui Alex uitându-se pe ecranul telefonul său.

— Mda, spune ea citind de pe telefon, cred că ar merge. Dar să mai pluseze și ei că avem mai mulți fani decât anul trecut. Și putem să mai luăm contracte din astea că oricum o să fie o perioadă mai complicată în următorii ani. Știi, între vârsta de haine de bebeluși și aia de machiaj sunt mai puține opțiuni.

Când videoclipul e gata, Alex îl publică pe YouTube cu titlul „Cum am păcălit-o pe Zara de 1 Aprilie + Pico” și secțiunea de comentarii se umple rapid de fraze scurte, emotivoane și semne de exclamare.

Aaaw, e dulce foc! :)

Îmi plac codițele ei. Am încercat și eu să îi fac fetiței mele și a ieșit minunat!

Snt cea mai mare fană Zara & Pico! Vă iubecs!

Pico rulz!!

I love Zara! Pupicei

Sunteți dezgustători... ar trebui să fie ilegal ce faceți

Ooo saracuta ce plange! Pico nu pleaca nicaieri

Te iubim Zara!!!

S-o mai faceti sa planga imi place sa ma uit la ea cand frec pula

Sandra, un tutorial pentru coada spic de grâu?

Alex se uită din nou pe telefon pe profilul de Instagram la ultima fotografie publicată și îi arată ecranul Sandrei. Mama aprobă din cap și se întoarce spre fata ei care îl mângâie în continuare pe Pico.

— Zara, ai deja 569 de inimioare la poza cu codițele împletite. Vezi? Ți-am zis eu că ești cea mai draguță fată, spune Sandra cu un entuziasm exagerat.

Cățelul își întoarce capul nedumerit spre micuța lui stăpână care se oprește brusc din mângâiat. Zara se uită dulce la mama ei cu un zâmbet de milioane.

Greta Fleischer-Krause

Numele Greta Fleischer-Krause nu îi dă pace lui Ilie. S-a gândit la asta de dimineață, când și-a potrivit la gât cravata lui cea mai bună. Se gândește la asta și acum, în timp ce urcă două trepte acoperite de o imitație ieftină de gazon spre scena improvizată unde primarul se pregătește să ia cuvântul la microfon. Sunt două scaune într-o parte a platformei și unul din ele e deja ocupat de o domnișoară îmbrăcată în costum tradițional românesc. Ilie ia loc lângă ea, îi zâmbește politicos, apoi rămâne cu privirea încremenită spre podea. Bărbatul își atinge de câteva ori pixul agățat în buzunarul de la piept.

Primarul își începe discursul în fața a nouă oameni răsfirați.

— Dragi consăteni și prieteni, mă bucur să ne aflăm aici într-un număr atât de semnificativ pentru a sărbători împreună în această după-amiază Zilele Comunei. Avem cu noi astăzi doi invitați speciali, localnici de seamă și oameni excepționali. Precum știți, nu departe de localitatea noastră s-a născut marele Petrache Poenaru, inventatorul...

— În Benești, nu aici, se aude vocea bolborosită a unui bătrân.

— Inventatorul stiloului cu peniță, continuă primarul, care a adus lumii această extraordinară contribuție în 1826...

— '27, întrerupe aceeași voce.

Ilie, primarul și câteva persoane din public caută cu privirea sursa comentariilor nesolicitate și îl identifică pe

bărbatul cu pălărie de paie, sprijinit într-un baston din lemn decojit, cu o expresie de nemulțumire pe față. Nimeni nu-l suportă pe Moș Pană, chiar și Ilie știe asta.

— 1-8-2-7, domnu' primar.

Oamenii se întorc din nou cu fața spre primarul care oftează, își drege vocea și continuă.

— Este de aceea o adevărată onoare să îl avem cu noi pe precursorul lui Petrache Poenaru, domnul Ilie Iordache, fost profesor de limba germană și cel mai mare colecționar de pixuri din lume.

— Al doilea cel mai mare, șoptește cu grijă Ilie. Și Iordăchiță mă cheamă, să știți.

— Ce face? întrebă primarul nedumerit acoperind inutil microfonul cu palma.

— Nu sunt eu cel mai mare din lume. Așa au zis la Cartea Recordurilor.

— Păi și primul cine-i? Să-l aducem înapoi, râde primarul în timp ce Ilie nu are nici o reacție.

— E din Austria, nu e de aici.

— Atunci dumneata ești cel mai mare din România, nu?

— Nu se știe sigur. Nu așa s-a măsurat.

— Păi dacă sunteți al doilea din lume și primul nu-i român, atunci ce dracu'...

Domnișoara de lângă Ilie face ochii mari și se uită când la unul, când la celălalt, ca la un meci de tenis.

— Ilie Iordache, stimați prieteni, cel mai mare colecționar de pixuri din România. Aplauze, vă rog frumos! îndeamnă primarul.

Trei participanți aplaudă fără vlagă. Unul dintre ei e un bebeluș care gângurește absent în brațele mamei și își lovește aleatoriu palmele una de cealaltă. Ceilalți se holbează la Ilie, care se ridică ușor de pe scaun fără să înainteze spre centrul scenei. Pete largi de transpirație înmoaie caroiajul cămășii lui în culori mai închise. Bărbatul își atinge din

Cuprins

1 Aprilie	5
Greta Fleischer-Krause	9
Istoria dulciurilor mele	22
Pluș	28
Hârtie. Sticlă. Plastic	38
Femeia bună la toate	43
O treime	50
Lângă Lacul Morii	58
Un strop de magie	75
Șuruburi în cruce	82
Cu grijă	86
Dureri invizibile	91
Toate cuvintele din dicționar	98
Până la Ghimpați	107
Stare de veghe	112
Dansul găinii	115
Cum să-ți faci prieteni la bloc	125
Fără aer	137
Spații mici	146
Educație fizică	158
Patru oameni pe care nu îi cunoști	166